

Invitation til

Seminar om opioidafhængige gravide / forældre

- stigmatisering, myter, fordomme, faldgruber, **viden** og **faglighed** i børnesagerne

Onsdag d. 7. december 2011 kl. 13 - 17, PH Caféen, Halmtorvet 9A, Kbh. V

To internationalt anerkendte fagpersoner gæster Gadejuristen, som i den forbindelse afholder seminar om indsatsen for opioidafhængige gravide / forældre.

Der findes næppe mere indgribende afgørelser end afgørelser om tvangsfjernelse af børn. Først og fremmest for de ramte familier, dertil også for samfundsøkonomien. Udgangspunktet er selvsagt, at familier skal forblive samlet om overhovedet muligt og sikres fornøden hjælp og støtte, så de kan klare sig bedst muligt og forældrene være "gode nok" forældre. Samtidig er der bred enighed om, at når børns tarv og forældrenes forhold ikke kan forenes, må børnenes tarv prioriteres og adskillelse, for den kortest mulige periode, kan være nødvendig. Helt afgørende er det imidlertid at sådanne afgørelser træffes på et oplyst og fagligt sikkert grundlag. For at kunne træffe korrekte afgørelser i forhold til opioidafhængige er det en grundforudsætning, at *alle* aktører har et højt specialfagligt vidensniveau også om substitutionsbehandling og opioidafhængighed; dette gælder børnesagsbehandlere, praktiserende læger, læger og øvrige behandlere i stofbehandlingssystemet, psykologer der udarbejder forældrekompetenceundersøgelser, børnesagkyndige, de advokater der er involveret i sagerne, de administrative klageinstanser samt domstolene.

På baggrund af Gadejuristens erfaringer med at yde retshjælp og anden støtte til også opioidafhængige gravide/ forældre tyder meget dog på, at sådan fornøden specialfaglig viden ikke altid er til stede. Dette med risiko for at fokus fjerner sig fra de egentlige problemer, der kan være og dermed også fra det faktiske behov for hjælp og støtte en familie kan have og dermed, ikke mindst, fra de mulige løsninger og den rigtige hjælp i det konkrete tilfælde. Uvidenhed og fordomme kan her blive afgørende frem for viden og faglighed og risikoen for, at man kommer til at skade børn og forældre mere end man gavner, bliver overhængende.

Opioidafhængige gravide/forældre betragtes og betegnes, trods stabil substitutionsbehandling, stadig i vid udstrækning som "misbrugere" og mødes ofte på den baggrund af usaglige krav, misinformation og fordomsfulde udsagn som eksempelvis disse fra kommunale børneforvaltninger: *"Hvis du vælger at gennemføre graviditeten, vil barnet blive fjernet straks efter fødslen, for en metadon-mor kan jo ikke være en god mor"* og *"Narkomaner som dig har jo en karakterbrist, derfor kan I bare ikke påtage Jer et forældreskab, sådan er det"* og *"Når du ikke er "clean", og det gælder jo også ift. metadon, kan du ikke mærke dine følelser og derfor heller ikke føle noget for dit barn"*.

Fraværet af viden om substitutionsbehandling kan betyde, at man intervenserer forkert og får misvisende resultater af de udførte undersøgelser, der ellers netop gennemføres for at kunne træffe korrekte afgørelser på et fuldt oplyst grundlag. Gadejuristen har set en række af sådanne ulykkelige tilfælde, eksempelvis da en privatpraktiserende psykolog skulle gennemføre en undersøgelse af en nybagt mors forældrekompetence. Moderen var i stabil metadonbehandling med 80 mg dagligt og var kommet i det kommunale søgelys pga. netop denne metadonordination. Her krævede psykologen nu, at moderen trappede ned til max 25 mg. for *"ellers kan man ikke gennemføre en sådan undersøgelse, for så er du alt for påvirket"*. Kvinden lod sig trække ned hurtigt, og gennemførte forløbet med udtalte – helt unødige – abstinenser. Det gjaldt hendes barn. Hun turde ikke "komme på tværs". Da hun nogle måneder senere anmodede om at blive trappet op igen, ville det kommunale behandlingscenter nu underrette børneforvaltningen om dette. Hun blev nemlig anset for at være *"i tilbagefald"* med udsigt til endnu en periode med trusler om indgreb og mulig tvangsfjernelse. Heroverfor står det faktum, at metadon og

buprenorphin, som er de præparater der typisk bruges ved behandling af opioidafhængighed, ikke giver påvirkethed hos den der er stabiliseret på den til enhver tid rette dosis for den enkelte. De nye norske retningslinjer på området uddyber dette på denne måde fsva. Metadon og buprenorphin: *"Disse medikamentene gir ingen rusvirkning hos en opioidavhengig som er stabilisert på rett dosering [...] Medikamentene påvirker derfor ikke i utgangspunktet omsorgsevnen til personer som har en opiatavhengighet."* jf. *Nasjonal retningslinje for gravide i Legemiddellassistert rehabilitering (LAR) og oppfølging av familiene*, maj 2011.

Oplægsholderne vil klæde deltagerne på fagligt, så man som myndigheds personer eller øvrige aktører forhåbentlig bedre vil kunne undgå de mange faldgruber.

Om oplægsholderne:

Robert G. Newman, professor i psykiatri, M.D., M.P.H., har i over 40 år spillet en afgørende rolle i forhold til tilrettelæggelse og ledelse af nogle af de største stofbehandlingsprogrammer i verden, herunder the New York City Methadone Maintenance and Ambulatory Detoxification Programs, som allerede i midten af 1970erne behandlede over 33.000 patienter årligt. Han har længe været fortalere for sikring af kvalificeret behandling af opioidafhængighed, for patientrettigheder også for opioidafhængige, for retten til frit valg af behandler, samt for opioidafhængiges ret til at blive behandlet under de samme betingelser og med de samme patientrettigheder, som gælder for behandling af alle andre kroniske tilstande. Robert G. Newman har forfattet en række peer-reviewed videnskabelige artikler, har tillidsposter i forskellige rådgivende organer under fx Open Society Foundations skadesreduktionsprogram og er leder af The Baron Edmond de Rothschild Chemical Dependency Institute of Beth Israel Medical Center i New York. Han er hyppig oplægsholder på internationale konferencer og har modtaget nationale såvel som internationale priser for sit arbejde. Se mere her: <http://opiateaddictionrx.info/about/newman.html>

Lynn Paltrow, advokat samt stifter af organisationen National Advocates for Pregnant Women (NAPW). Som advokat har hun gennem årene varetaget en række sager for gravide og forældre med stofbrugsproblemer. Hun blev citeret i den danske presse d. 25. juni 2011, JyllandsPosten, *Kvinder risikerer livstid efter dødsfaldsler*: <http://jp.dk/udland/usa/article2473236.ece>, i forhold til den gravide amerikanske kvinde, der i stærkt depressiv tilstand forsøgte at tage sit eget liv med rottegift. Kvinden overlevede, fosteret gjorde ikke og hun er nu varetægtsfængslet og sigtet for drab. Samme skæbne er, som det også fremgår af denne JP-artikel, overgået kvinder, der under deres graviditet har haft et stofbrug i en eller anden grad, eventuelt blot besøgt en lokalitet, hvor illegale rusmidler er blevet fremstillet eller indtaget – også selv om der ikke på nogen måde har kunnet dokumenteres sammenhæng mellem disse tilfælde og det mistede foster. Lynn Paltrow er hyppigt anvendt gæsteforelæser og oplægsholder både i USA og på internationale konferencer og er forfatter til en række artikler samt modtager af flere priser for sit arbejde. Se mere her: <http://advocatesforpregnantwomen.org/>

Efterfølgende debat med ordstyrer

Modtagere af denne invitation må meget gerne være os behjælpelige med at videresende invitationen til relevante fagpersoner rundt omkring i landet og gerne også til fagpersoner i fx Norge og Sverige.

Deltagelse i seminaret er **gratis**, men der er et begrænset antal pladser, så hurtig tilmelding kan være nødvendig.

Tilmelding til Charlotte Olsen på cgo@gadejuristen.dk med angivelse af navn, arbejdssted og stilling.

